

حقوق اجتماعی و سیاسی در اسلام

سیف‌الاسلامی مقدم

www.ketab.ir

سرشناسه	:	گلیجانی مقدم، سیف‌الله
عنوان و نام پدیدآور	:	حقوق اجتماعی و سیاسی در اسلام/ سیف‌الله گلیجانی مقدم.
مشخصات نشر	:	رودسر: نشر جیسا، ۱۳۹۲.
مشخصات ظاهری	:	۲۰۰ص.
شابک	:	۸۲۰۰۰ ریال-978-600-93930-6 :
وضعیت فهرست نویسی	:	فیا
موضوع	:	اسلام و حقوق
موضوع	:	حقوق مدنی (فقه)
موضوع	:	اسلام و مسائل اجتماعی
موضوع	:	اسلام و سیاست
رده بندی کنگره	:	۱۳۹۲ ج۷/۸۵۵گ/۱/ BP۲۳۰
رده بندی دیویی	:	۲۹۷/۴۸۲۴
شماره کتابشناسی ملی	:	۳۳۰۶۵۸۸
تاریخ درخواست	:	۱۳۹۲/۱۱/۳۴
تاریخ پاسخگویی	:	۱۳۹۲/۱۱
کد پیگیری	:	۳۴۰۰۰۱

حقوق اجتماعی و سیاسی در اسلام

مولف : سیف اللہ گلیجی مقدم

ناشر : جیسا

نوبت چاپ : اول ۱۳۹۲

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت : ۸۲۰۰۰ ریال

شاہک : ۹۷۸-۶۰۰-۹۳۹۳۰-۶-۰

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ می باشد

WWW.Jisapublication.com
09121325012 - 09358989932

فهرست مطالب

۹.....	مقدمه
۱۱.....	بخش اول کلیات
۱۱.....	۱- فلسفه حقوق
۱۳.....	۲- مفهوم حقوق و اقسام آن
۱۴.....	۳- دیدگاه قرآن در مورد واژه‌ی حق
۱۵.....	۴- ارکان حق
۱۶.....	۵- اقسام حق
۱۷.....	۶- کاربرد حقوق
۱۷.....	۷- حق داشتن
۱۸.....	۸- رابطه حق و تکلیف
۲۱.....	۹- بیانات نورانی امام سجاد (ع) در مورد اقسام حقوق
۲۴.....	۱۰- رابطه‌ی حق و حکم
۲۶.....	۱۱- حکم شرعی چیست
۲۶.....	۱۲- حکم تکلیفی و حکم وضعی
۲۶.....	۱۳- اقسام حکم تکلیفی
۲۷.....	۱۴- فرق میان حق و حکم
۳۱.....	فصل اول- حقوق سیاسی در اسلام
۳۱.....	۱- طرح مسئله
۳۲.....	۲- مفهوم حاکمیت

۳۲	حاکمیت ملی
۳۳	حاکمیت الهی
۳۸	مکتب حقوقی اسلام
۴۷	فصل دوم - ویژگی اسلام و نظام حقوقی
۴۷	ویژگی های دین
۵۰	نظام حقوقی اسلام از منظر قرآن
۵۰	ویژگی نظام حقوقی اسلام
۵۸	منابع حقوقی در نظام سیاسی اسلام
۷۳	مصادف نظام حقوقی اسلام
۷۷	فصل سوم - منابع و ذخایر استگاه مکاتب حقوقی
۷۷	تبیین کلی (اهمیت نقد حقوقی)
۷۸	ملاک ارزیابی و صحت و سقم صحت یک قانون چیست؟
۸۰	مکتب حقوق طبیعی
۹۰	معرفت عقلانی و معرفت وحیانی
۹۱	مکاتب حقوق پوزیتیویستی و نقد آنها
۹۵	تحلیل پوزیتیویست ها در مورد منشاء حقوق به روش خ
۹۷	حقوق انبیاء انسان و محدوده ی آن
۹۹	فصل چهارم - عدالت در نظام حقوقی اسلام
۱۰۱	عدلیه و اشاعره
۱۰۲	عدل مبنای حقوق
۱۰۶	اصل کرامت انسانی
۱۰۸	برابری و کرامت
۱۰۹	کرامت ذاتی و کرامت اکتسابی
۱۱۰	برابری و عدالت
۱۱۲	فصل پنجم : اصل آزادی
۱۲۰	شاخه های اصلی آزادی
۱۲۶	ضرورت تحدید آزادی

۱۳۳.....	حد آزادی
۱۳۵.....	تضاد اسلام با لیبرالیسم
۱۳۷.....	فصل ششم- نظام حقوقی زن و خانواده در اسلام
۱۳۷.....	مقدمه
۱۳۸.....	جایگاه ارزشی اجتماعی و حقوقی زن در جوامع مختلف
۱۴۳.....	نقد فمینیسم
۱۴۵.....	زن در اسلام
۱۵۱.....	سورۃ فواعد شخصیت زن در اسلام
۱۵۴.....	عزت محوری
۱۵۴.....	زن در نگاه اسلام
۱۵۷.....	اشتراکات تساوی ها
۱۵۷.....	حقوق اقتصاد
۱۵۹.....	حقوق فردی و اجتماعی
۱۶۱.....	فصل هفتم- حقوق سیاسی در اسلام
۱۶۱.....	حقوق سیاسی
۱۶۲.....	اهمیت حقوق سیاسی
۱۶۲.....	بخش اول- حق مالکیت
۱۶۲.....	تعرف حق مالکیت
۱۶۲.....	فرق مالکیت و حکومت
۱۷۵.....	آراء و دیدگاهها
۱۸۱.....	فصل هشتم- اسلام و حقوق بین الملل
۱۸۱.....	تاریخچه
۱۸۲.....	تقسیم دولت ها
۱۸۴.....	اصول حاکم بر روابط و معاهدات
۱۸۵.....	سهم اسلام در پیدایش حقوق بین الملل
۱۸۷.....	همزیستی مسالمت آمیز در اسلام
۱۸۹.....	اعتراف دانشمندان اروپایی بر تأثیرپذیری اسلام
۱۹۲.....	اسلام و مسائل مهم حقوق بین الملل خصوصی
۱۹۹.....	کتابنامه

مقدمه

انسان همواره با انبوهی از گزینه‌های مختلف روبروست که تنها می‌توان تعداد محدودی از آنها را برگزیند: چشم خود را به بعضی از دیدنی‌ها بدوزد، گوش به بعضی از شنیدنی‌ها دهد دست و پا و سایر اندام‌های خود را برای انجام بعضی از کارها به کار گیرد. با رسید یافتن قوای بدنی و فکری، عاطفی و درهم تنیدن روابط گوناگون اجتماعی، افزایش اندوخته‌های علمی و مهارت‌های عملی، دایره گزینه‌ها به صورت تصاعدی گسترش می‌یابد به طوری که در هر لحظه هزاران امکان انجام می‌یابد و گزینش دشوار و دشوارتر می‌شود.

برای ترجیح و تعیین گزینه‌ها عوامل گوناگونی وجود دارد که از جمله می‌توان به خواستی غریزی و شدت یافتن خواسته‌های آنها و احساس ناامنی و نیز به عادت، تقلید، تلقین و سایر عوامل فردی و اجتماعی اشاره کرد. اما مهم‌تر از همه عامل عقلانی آگاهانه است که با در نظر گرفتن همه گزینه‌ها و تاثیر هر یک در سعادت و کمال نهایی انسان ترجیح و تعیین گزینه‌های بهتر و والاتر و ارزشمندتر را به عهده می‌گیرد و نقش خود را در شکل‌گیری اراده انسانی ایفاء می‌کند. راز برتری و اشرفیت حقیقی انسان را باید در برخورداری از همین عامل به کارگیری آن جستجو کرد.

ارزش‌گذاری رفتارها نیاز به شناخت معیارها و ملاک‌های ارزشی و اخلاقی دارد و بررسی مسائل مربوط به آنها ما را به فلسفه اخلاق رهنمون می‌کند، از سوی دیگر فراهم شدن زمینه رشد و تعالی برای

همه افراد جامعه نیاز به نظم و امنیتی دارد که در سایه رعایت قوانین و مقررات اجتماعی حاصل می‌شود و بررسی مسائل زیربنایی آنها در فلسفه‌ی حقوق انجام می‌گیرد. سرانجام اجرای مقررات اجتماعی نیاز به دستگاه اجراء کننده رسمی دارد که متخلفین را به رعایت قوانین الزام کند و تامین مصالح اجتماعی را تضمین نماید و نیز روابط بین‌المللی را براساس اصول قابل قبولی تنظیم کند، این گونه مسائل نیز ما را به فلسفه‌ی نظام حقوق سوق می‌دهد.

پس با این وجود نظام حقوقی را مهمترین سنگ بنای زندگی اجتماعی بشر باید دانست، این نظام حقوقی است که نظام روابط اجتماعی سامان می‌یابد و هر کس محدوده رفتار خویش را در جامعه می‌شناسد بدین نظام حقوقی، حد و مرز هیچ کس در اجتماع و کم و کیف روابط او با دیگران مشخص نیست و طبعاً زمینه بروز هر گونه اختلاف، کشمکش (هرج و مرج) وجود دارد، نظام حقوق است که سهم هر کسی را از حقوق برخورداری‌های اجتماعی معین می‌سازد و تکالیف او را در قبال دیگران مشخص می‌کند آنچه نظام حقوقی وجود ندارد، بربریت و نظام جنگل حاکم است، جایی که هر که زورش بیشتر، سهمش بیشتر و بدینسان این جامعه هدف زندگی اجتماعی که تامین هر چه بیشتر و بهتر مصالح و منافع انسانها است تحقق پیدا نمی‌کند با تدوین نظام حقوقی و حقوق، تکالیف هر یک از آحاد جامعه معین گردد. اما چنین نظامی چگونه و بر چه اساسی باید تدوین گردد؟ چه شخصی یا نهادی باید این کار را انجام دهد؟ آیا همه مردم باید در تک حقوق و قوانین حقوقی نظر بدهند؟ اصولاً حق چیست و چگونه شکل می‌گیرد؟ آیا حقوق برای انسان وجود دارد که هیچ قانون‌گذاری حق نداشته باشد آنها را نادیده بگیرد؟ آیا حقوقی مانند حق حیات، حق آزادی، حق کرامت و نظایر آنها حقوق طبیعی و فطری بشرند که نایستی به هیچ وجه نقص کنند و یوم باید محترم شمرده شوند؟ پرسش‌های مذکور و چندین مساله مهم دیگر مباحثی هستند که در کتاب حاضر بررسی شده‌اند که براساس قرآن شریف و روایات اسلامی و دیدگاه اسلام عزیز گردآوری گردیده است.

سیف اله گلیجانی مقدم

زمستان ۱۳۹۲